

ВИРОЩУВАТИ ДОБІРНИЙ, СОРТОВИЙ ВИНОГРАД МОЖНА І НА ПОЛІССІ

Що це цілком реально в наших поліських умовах – уже кілька років переконливо доводить 32-річний житель Зарічного Микола Войтович, якого без перебільшення можна назвати виноградарем № 1 в районі, а може і в області. Бо, крім основної роботи в Заріченській ЦРЛ, де він працює начальником цивільної оборони, в нього особливе захоплення – на його присадибній ділянці площею в 15 соток налічується триста сортів елітного, відбірного винограду, а всього на його обійсті росте майже чотириста кущів цієї вибагливої культури. Ціле виноградне царство!

доглядати, вирощувати і т.д. Задля цього переглядаю багато літератури по виноградарству, дивлюсь спеціальні відеоматеріали по Інтернету на цю тему, ділюсь в соцмережах і своїм досвідом серед інших виноградарів з різних куточків України: Львівщини, Прикарпаття, Кривого Рогу, Харкова, Донецької області та ін.

На перший погляд, здається, що нібито нічого складного у вирощуванні виноградної лози нема – посадив саджанець і чекаєш, коли з нього будуть плоди. Насправді ж, тільки спеціалісту відомо, скільки то праці і часу треба докласти, щоб виростити добрий урожай.

– Перш ніж стати справжнім

і сама по собі затагується. При такій глибокій посадці через років 4-5 виноград взагалі не потрібно поливати. Ну і, звичайно, не менш важливо правильно доглядати виноградні пагінці, обрізати їх та уберегти від морозів. При належному догляді, саджанці плодоносять уже на другий рік після висадки. Нехай це буде всього кілька грон чи навіть одне, але плоди мусять бути. На третій рік очікується вже до десятка грон і більше. І так, з року в рік, поступово збільшується їх кількість. Загалом, до винограду, особливо, до стійких і витривалих сортів, не потрібно мати ні жалю, ні жадібності. Жалю – коли ми підрізаємо і пасинкуємо його, і жадібності – коли залишаємо основні грона, а другорядні видаляємо, щоб ті, що залишилися, росли великими плодами і був гарний урожай.

– А коли краще садити виноград – осінню чи весною?

– Садити виноградну лозу можна як осінню, так і весною. Хоча, як на мене, то осіння посадка краща, адже ґрунт цієї пори року ущільнюється, зайва волога вступає і такий виноград весною краще стартує, до того ж, потребуватиме менше поливу, ніж виноград, посаджений весною.

– Який з Ваших сортів винограду є для Вас найулюбленіший?

– Навіть не знаю – для мене всі мої сорти є однаково найкращими. Але, все ж, напевне, більше люблю возитися з такими сортами як «Аркадія», «Галбена», «Сфінкс», «Страшенський»,

« В а т р а »,

своєму винограднику, до якого він, до речі, не допускає ні дружину, ні дітей і господарює біля нього виключно сам. В ході екскурсії показував і розказував про кожен зі своїх сортів, даючи їй на пробу. Виноград темно-синій, зелений, світло-зелений, світло-жовтий, рожевий – яких тільки кольорів та відтінків немає у його виноградній колекції! Цікаво, що кожен свій сорт Микола знає напам'ять, навіть не бачачи рослину, за смаком винограду може визначити його назву. «Аркадія», «Талісман», «Подарунок Запоріжжя», «Фестіве», «К-390», «Любава», «Болгарія», «Соляріс», «Б'янка», «Люсіль» - це далеко не повний перелік сортів винограду, що вирощує в себе Микола Войтович. І в кожного сорту – свій неповторний смак, колір, аромат, розмір та форма ягоди. Зокрема, ягоди на деяких гронах – завбільшки з розміром п'ятикопійечної монети, чи навіть коробки сірників. А одне гроно «Аркадії» може сягати ваги до 3 кг (див. на фото). Зізнаюся, я ніколи не бачив такого розмаїття добірного, різносортового винограду. Важко повірити в очевидне, що на своєму подвір'ї, у нас, в Зарічному, чоловік вирощує виноград, який можна побачити тільки в магазинах, що привезений з неблизьких теплих країв.

Не дивлячись на порівняно короткий проміжок часу свого захоплення виноградарством, Микола Войтович вже професійно оволодів технологією вирощування та догляду виноградної лози. Але і не думає зупинитися на досягнутому – надалі вдосконалює свої навички, розширює пізнання про виноград, спілку-

– Свій перший кущ винограду я посадив біля свого будинку в 2010 році, після того, як ми з дружиною тут побудувалися, – розповідає Микола. – Це була «Аркадія» – досить продуктивний і невибагливий до холоду сорт винограду. А з 2013 року я почав вже більш серйозно займатися цією справою – став спілкуватися по Інтернету з колегами на форумі виноградарів, дістаючи від них саджанці та нові сорти і обмінюючись з ними досвідом по вирощуванню виноградної лози. Так поступово і збільшувалась моя сортова колекція винограду, яка на сьогодні складає майже три сотні як вітчизняних, так і європейських сортів.

– А з чого почалося Ваше захоплення виноградарством? – запитую у свого співрозмовника.

– Навіть не знаю чого, але виноград приваблював мене ще з дитинства – він ріс біля батьківської хати, коли я ще жив у Вичівці, тож часто піклувався, щоб він добре плодоносив:

доглядав,
обрізавав,
поливав тощо.
Потім, коли працював фельдшером у Вичівській амбулаторії – теж доглядав виноградник, який там тоді ріс. Так, з тієї пори і уподобав цю дивовижну рослину, став більш професійніше цікавитися як її правильно

виноградарем, потрібно разів 10 поклонитися винограду, – стверджує Микола Войтович. – Мається на увазі клопіткий труд у його вирощуванні, бо ж треба спочатку посадити виноградний пагінець, потім доглядати його, обрізати, поливати, накривати на зиму, одним словом, плекати, щоб потім смакувати поживними ягодами. Тобто, це доволі непроста справа. Насамперед, важливо, як ти посадиш виноград, бо у нас, зазвичай, люди взагалі не правильно садять саджанці цієї рослини. По технології, ямку для її висадки потрібно копати 70 на 70, або хоча б 50 на 50. Далі на дно ямки висипаємо два відра перегною, утрамбуємо його, затим зверху засипаємо чорною землею, але не повністю, а так, щоб глибина ямки залишалась сантиметрів 40. На такій глибині і садимо саджанець, за умови, щоб до нього поступало сонце. Перші два роки ямку повністю не засипаємо, щоб коріння винограду пішло вглиб, а потім ямка

«Ватра», «Світлина», «Кодрянка». Це, здебільшого, столові сорти винограду. Також, крім десертних сортів, є в мене ізабельні, винні та мускатні сорти, як наші вітчизняні, так і європейські. З останніх є доволі і рідкісні, зокрема, сорт «Люсіль», яких в Україні є всього три види, а в мене їх є аж п'ять. Ще є в моїй сортовій колекції і ранні, і пізні сорти винограду. Зокрема, із ранніх перший урожай ягід починаю збирати ще наприкінці липня...

– А вино зі свого винограду робите?

– Якщо у виноградарстві для мене зараз немає ніяких секретів, то у виноробстві я роблю лише перші кроки. Але цього року, я думаю, вино у мене буде першокласне, бо на форумі виноградарів я познайомився з досвідченим виноробом із Кривого Рогу і він дає мені практичні поради, як правильно виготовити вино в домашніх умовах.

– Ви свій виноград продаєте, чи вирощуєте лиш для власних потреб?

– У цьому році я вже почав і продавати виноград. На жаль, весняні приморозки дещо завадили високій врожайності, але кілограмів 200-250 винограду я сподіваюсь цього року таки зібрати. А на наступний рік, якщо все буде добре, планую зібрати вже до тонни. Тож, гадаю, буде і собі, і на продаж...

Звісно, Микола Войтович не міг не провести мені й екскурсію по

ється та обмінюється досвідом з іншими знайомими виноградарями не лише з України, а й з Канади, Грузії. Нині він продає не тільки виноград, а й саджанці своїх багатьох сортів (мінімальна ціна за один сортовий саджанець – 50грн., за черенок – 20-25 грн.).

Неймовірно, але поміж нас живе багато неординарних людей, які своїм талантом, вмінням роблять просто чудеса. Серед таких і Микола Войтович, виноградар-любитель і водночас виноградар-ас. Знайомство з ним та з його дітищем-виноградником – це щось подібне, як в музеї високого мистецтва побувати. Враження неймовірні!

Сергій ТИШКОВЕЦЬ

P.S. Бажаючі придбати саджанці з сортової колекції Миколи Войтовича можуть звертатися до нього за телефонами: 066-0450411, 096-7771955. І не пожаліють, бо отримають від досвідченого виноградаря не лише якісний сортовий саджанець, а й кваліфіковану консультацію по його вирощуванню та догляду.